N°. 170. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 19 Julij.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN

Brengt ter kennis van het Publiek, dat, ten gevolge der van wege de Militaire Genie voorgenomen herstellings-werken aan de Brug over de Hoofd-Gracht voor de Landpoort te *Willemstad*, de passage voor voetgangers en rijtuigen door die Poort, van en met den 21 Julij aanstaande, tot en met den 31 daaraanvolgende zal gestremd zijn, en gedurende dien tijd de toegang tot de Vesting, uitsluitend zal plaats hebben langs den *Ruigenhilsche-Westdijk*, over het zoogenaamde *Lantaarndijkje* en door de Waterpoort.

'*s* GRAVENHAGE den 9 Julij 1834.

VAN DOORN.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op art. 4 van het besluit van Z. Exc. den Heere Gouverneur der Provincie Noord-Braband, van den 11 Junij 1834 D. N°. 1 kadaster (Provinciaal blad N°. 70).

Brengen bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de aanwijzende Staat, bevattende de uitkomsten van de over dit jaar verrigte opneming van gebouwde eigendommen, mitsgaders nadere klassering van perceelen van ongebouwde eigendommen, - gelijk die opneming alsnu door Heer Controleur en het Kollegie van Zetters bij de hiertoe in de termen vallende perceelen heeft plaats gehad, - gedurende *eene maand*, te rekenen van heden, ter *Stad Secretarij* zal voorhanden liggen, met uitnoodiging om daarvan inmiddels kennis te nemen en met vrijlating om binnen dien tijd, hunne bezwaren aan gemelde Kollegie van Heeren Zetters, onder aanwijzing van eenen beëdigden Schatter, te dier zake in te dienen.

BREDA, den 15den Julij 1834,

D E R O Y, Vt.
Ter Ordonnancie van dezelve
De Secretaris der Stad
H. W. S C H A U I K E S.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren is de tweede paragraaf van het eerste artikel der voorgestelde wet op de granen, betreffende de invoering van een maximum en minimum, bij stemming aangenomen geworden, met eene meerderheid van 45 stemmen op de 31 tegenwoordige leden, en die de uitslag dezer betwiste discussie geweest, zijn der voorstanders van de belangen des landbouws en tegen die van den handel geweest. Tot de behandeling van het tarief overgaande, deed de minister *Rogier* het voorstel om den doorvoer van granen slechts met 1 fr. 50 c. in plaats van met 2 fr. 80 c. te bezwaren, en wilde hij het cijfer voor den invoer der tarwe insgelijks van 37 fr. 50 c. op 30 fr. verminderd zien; dit zijn voorstel werd ter nader onderzoek al weder naar de centrale sectie verzonden.

Een der Vlaamsche afgevaardigden, ook voormaals lid van de tweede kamer der staten-generaal, de heer *Angillis*, heeft zijne demissie als lid van de kamer van vertegenwoordigers ingezonden.

— Het hof van assises te Mons heeft zich eergisteren met de vorming der jury bezig gehouden, geroepen om in de zaak der Brusselsche plunderingen uitspraak te doen. Onder de daartoe gekozen leden bevindt zich niemand van bekenden naam.

F R A N K R IJ K.

PARIJS, den 15den Julij.

Het gerucht, reeds voor twee dagen verspreid, dat don *Carlos* zich geheel onverwacht naar Spanje had begeven, en volgens sommigen zich reeds te Elisondo aan het hoofd der insurgenten bevond, wordt heden van zoo vele kanten bevestigd, dat zelfs de ministeriële dagbladen daarvan de waarheid naauwlijks in twijfel durven trekken. Het *Bulletin du Soir* komt er openlijk voor uit, dat het gouvernement reeds van de Spaansche grenzen het berigt had ontvangen, dat men ook daar van dezen zonderlingen stap had vernomen; het vermoeden echter dat welligt een ander den naam van don *Carlos* had aangenomen, om de insurgenten tot driestigen weerstand aan te sporen, scheen voldoende om dit gerucht voorseerst geheim te houden; doch daar het thans onbetwistbaar is dat genoemde vorst Engeland heeft verlaten, acht men het zeer mogelijk dat ook de tijding zijner aankomst in Spanje zich spoedig bevestige.

De *Gazette de France*, die meer onmiddelijk in het vertrouwen der Karlisten schijnt te deelen, levert behalve eene soort van proclamatie, die door don *Carlos* bij zijne intrede in Spanje zoude zijn afgekondigd, eenen brief van den bankier *Jauge*, waarbij deze te kennen geeft dat hij de officiële tijding heeft ontvangen, dat Z. M. koning *Karel V* zich reeds den 9. dezer aan het hoofd zijner getrouwe onderdanen heeft geplaatst, en in de Baskische provinciën met de hoogste geestdrift werd ontvangen. De leening die reeds vroeger door gezegden bankier met dien vorst gesloten is, doch waarvan de uitvoering, toen hij genoodzaakt was zijn rijk te verlaten, achterwege bleef, zal thans ten gevolge dezer gunstige wending van zaken, dadelijk voortgang hebben, en hare voorwaarden eerstdaags worden bekend gemaakt.

Bijzondere berigten eindelijk van Bayonne van den 10den vermelden dat men reeds sints eenige dagen aan de grenzen eene ongewone beweging onder de Karlisten had vernomen, dat zulks in den beginne aan den togt van den generaal *Rodil* werd toegeschreven, doch dat thans geheel onverwacht het berigt, en wel het ontwijfelbaar berigt, was ontvangen, dat don *Carlos* zich te midden der zijnen te Elisondo bevond.

De vermoedelijke gevolgen dezer gebeurtenis, indien dezelve immers niet onder de verdichtselen behoort, leveren aan de onafhankelijke dagbladen ruime stof tot redenering, en wordt door deze reeds bij voorraad over het Engelsch gouvernement, dat ofschoon deelgenoot in het viervoudig verbond, zoo weinig waakzaamheid betoonde, een gestreng oordeel uitgesproken. Door sommigen wordt zelfs het vermoeden geopperd, dat deze misslag niet geheel zonder invloed op de tegenwoordige ministeriële crisis zoude zijn, zelfs tot de ontbinding van het bestuur kan hebben aanleiding gegeven.

De bovengenoemde bankier *Jauge*, is heden ter beurze in hechtenis genomen. De prijzen der fondsen hebben zich in weerwil der bovenstaande berigten vrij wel staande gehouden. Bij het openen der beurs waren de Spaansche en Portugesche schuldbrieven gedrukt.

Heden (15 *Julij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106,35; op tijd 106,45; 3 pCt. kont. 76,80; op tijd 76,90; Nap. renten kont. 94; op tijd 94,30; Sp. perpet. kont. en op tijd 64 ½; 3 pCt. kont. 43½; op tijd 43½; Cortes 30. —

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 18den Julij.

Volgens berigt uit Weimar van den 9den Julij, bevond H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* met de Prinses hare Dochter zich steeds in die stad. Den 15den zoude H. K. K. H. van daar naar de badplaats Kissengen vertrekken, werwaarts derzelver Zuster, de Groot-Hertogin *van Saxen-Weimar*, zich insgelijks zou begeven.

— H. M. de Koningin van Beijeren heeft gisteren morgen het Museum van Schilderijen te 's Hage bezigtigd; Hoogstderzelver gevolg bestaat uit de volgende personen: mevrouw de gravin *van Deroy*, groot-meesteresse; de barones *von Mandl*, staatsdame; de graaf *von Sandizell*, groot-ceremoniemeester, en de geheimraad en lijfarts *von Walther*, met 19 bedienden.

— HH. MM. de Keizer en Keizerin van Oostenrijk besloten hebbende, hun verblijf op de familie-heerlijkheid Persenberg te verlengen, zoo worden Hoogstdezelve eerst tegen het midden dezer maand in Baden verwacht. Z. D. de Vorst-staatskanselier heeft den 5 de reis naar zijne heerlijkheid Karlburg aangenomen, van waar hij zich, zoo als men weet, naar Baden begeven zal. De minister van Staat, vrijheer *von Ottenfels*, heeft, gedurende zijne afwezendheid, den portefeuille van vorst *Metternich* overgenomen. Z. M. de Keizer heeft deszelfs buitengewoon gezant en gevolmatigd minister te Madrid, *Lager Ferdinand Brunetti*, tot den gravenstand van den Oostenrijkschen Keizerstaat benoemd.

— De uitbarstingen van den Vesuvius blijven nog immer voortduren. Men kan zich, volgens berigten van den 26 der vorige maand, sedert 1812 geene zoo langdurige en sterke uitbarsting herinneren; zelfs in Napels wordt het geluid daarvan, even als dat van een verwijderd kanonvuur, gehoord.

Terwijl in vroegere berigten beweerd werd, dat de reis van den Koning van Napels naar Sicilië moest worden toegeschreven aan het verlangen Zijner Majesteit, om zich te onttrekken aan de woelingen, zoo der behoudende als radicale partijen, welke om het sterkst poogden den koning naar hare belangen te winnen; zoo wordt thans verzekerd, dat Z. M. zich daarmede toelegt, om de in zijn rijk heerschende misbruiken, zoo veel mogelijk, te doen ophouden, zich naar Sicilië met het bepaalde oogmerk heeft begeven, ten einde dat vruchtbaar eiland, welks inwoners sedert eene reeks van jaren onder een slecht bestuur zuchten, en dat

naauwelijks zooveel opbrengt, om de kosten des bestuurs te kunnen dekken, eene geheele hervorming te doen ondergaan.

— Het thans gereedende kanaal van Bourgondie, aan hetwelk sedert het jaar 1775 werd gearbeid, heeft 40 millioen gekost; deszelfs lengte van af St. Jean de Bosne tot aan het dorp Roche, alwaar het in de Rhone uitwatert, bedraagt 242,572 metres; het heeft 190 sluizen; de hoogste punt ligt 299 metres boven den laagsten waterstand der Saone, en 299 meters boven den laagsten stand der Yonne. Door middel van dit kanaal kan de afstand tusschen Havre en Marseille binnendoor te water worden afgelegd. Het kanaal, waardoor de Rhone en Rijn in verband zijn gebragt, heeft eene lengte van 350,000 metres; het valt bij St. Symphorien in de Saone, en te Kelstel, een dorp nabij Straatsburg, in den Rhijn.

— De Londensche berigten van den 15den dezer vermeldden dat ook destijds het ministerie niet geheel was geconstitueerd. Echter gaf lord *Melbourne* reeds maandag avond in het Hoogerhuis te kennen, dat hij door den Koning met de zamenstelling was belast en zich met deze moeijelijke taak in overeenstemming met de lords *Brougham* en *Althorp* thans merkelijk bezig hield. Deze verklaring bevestigt alzoo het gerucht dat de gewezen kanselier van de schatkist, lord *Althorp*, wiens verzoek om ontslag, zoo het heette, tot de ontbinding had aanleiding gegeven, zich heeft laten overhalen om ook in het nieuw te vestigen bestuur denzelfden post te bekleeden; daar hoogstwaarschijnlijk de overige ministers in hunne vorige betrekkingen zullen blijven, zal dan de geheele wijziging zich daartoe bepalen, dat lord *Melbourne* in de plaats van lord *Grey*, als lord-thesaurier optreedt, en het secretariaat voor de binnenlandsche zaken aan lord *Duncannon* wordt opgedragen.

De Koning werd in den loop van den 16den te Londen verwacht, wanneer naar alle gedachten de zaak haar volkomen beslag zou krijgen.

Ter beurze van den 15den waren genoteerd de 3 pCt. geconsolid.; Ned. werk. Schuld 2½ pCt. 51¾; 5 pCt. 98[illegible].

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Julij.

Z. M. de Koning van Pruissen is den 12den dezer te Teplitz aangekomen. Twee dagen later passeerde aldaar de Hertogin van *Angoulême*, met hare nicht, *Mademoiselle de Berri*, zich van Dresden naar Praag begevende. Gedurende haar kort verblijf legde de Koning bij deze vorstinnen een bezoek af.

— De geheimraad [illegible] van München naar Griekenland, zoo men meent, om als kommissaris des Konings van Beijeren in het verschil, dat het Grieksch regentschap verdeeld houdt, tusschen beide te treden.

— De graaf *v. Münch Bellinghausen* wordt nog in den loop dezer week alhier verwacht, en ziet men alzoo verlangend bij de bondsvergadering belangrijke besluiten te gemoet. Eene der verordeningen van het Weener congres, eene soort van censuur betreffende over Fransche en Zwitsersche dagbladen, alvorens die in Duitschland worden rondgedeeld, zal naar men zegt reeds dadelijk in werking worden gebragt.

— Te Triest heeft men berigten uit Alexandrie ontvangen, volgens welke er bij de Egyptische armee, vooral langs de grenzen van Karamanie en Marasche, groote beweging heerschte; de troepen werden onophoudelijk geoefend om dezelve, zoo het scheen, tot eenen grooteren togt voor te bereiden. Men hield het niet voor onwaarschijnlijk, dat *Mehemet Ali* aan de Porte nieuwe bezwaren in den weg wilde leggen, en aan *Ibrahim-Pacha* had gelast zich tot alles gereed te houden. Ook werd dit vermoeden met de gedachte uitrusting der Engelsche vloot in verband gebragt.

Fransche Roman-Literatuur.

Het ongunstig tafereel, dat wij voor eenige dagen van de hedendaagsche Fransche Roman-literatuur [illegible] geschilderd, legt ons als 't ware de verpligting op, dit ons oordeel door bewijzen te staven. Wij willen daartoe [illegible] op een [illegible] verhalen, waarvan men naauwelijks eenige bladzijden kan doorloopen, zonder deze geheel van schandelijke gedrogten, dezelve [illegible] ter zijde te werpen, maar liever de geest dezer onuitputbare, doch [illegible] bron van tijdkorting, [illegible] of andere [illegible] dien meer verouderde vooroordeelen [illegible] bij die het geheim [illegible] [illegible]

Onder de schrijvers, die der zoogenaamde romantische literatuur tot steun strekken, behoort *George Sand*. Eene levendige verbeeldingskracht, aangename stijl, en al dat wegslepende waartoe de Fransche taal zich onbetwistbaar zoo bijzonder leent, zijn voorregten die men hem niet zal ontzeggen, en reeds voor twee jaren algemeenen bijval deden vinden. Destijds trad hij te voorschijn met de uitgave van twee romans, waaraan vooral niet minder opgang te beurt viel, omdat dezelve uitsluitend aan het vrouwelijk geslacht scheen gewijd, omdat de belangen der zwakkere helft van het menschdom daarin, overdreven, doch tevens met warmte werden verdedigd. Men twijfelt niet, dat ook deze geschriften hare gevaarlijke zijde hadden, want te regt werden zij door onbevooroordeelden » twee schitterende pleidooijen tegen het huwelijk" genaamd; doch de zamenstelling der intrigue, in eenen welvoegelijken toon voorgedragen, scheen alle denkbeeld van onzedelijke oogmerken uit te sluiten. *Indiana* schilderde ons de vrouw zoo als zij door de schuld van den man, *Valentina*, zoo als zij door eigen zwakheid ongelukkig wordt, doch in het een en ander geval ongelukkig, omdat de man, [illegible] misbruik makende, zich in [illegible] oppergezag heeft aangematigd, dat alleen door geweld is te verdedigen, en waarvan de vrouw te gelijk geregtigd is, en de middelen heeft, zich los te maken. Ware de schrijver hierbij gebleven, men had hem op de rijpere kennis van betrekkingen, niet door misbruik, maar door natuur en Goddelijke wet ingesteld, gewezen, om van zijne jeugdige droomerijen terug te komen; doch het eenmaal betreden pad was te aanlokkelijk, om het zoo spoedig te verlaten, het ontwikkeld denkbeeld had door zonderlingheid te vele lezers getrokken, om het niet verder uit te breiden, en ziedaar, zien wij hem nu met eenen derden roman optreden, die inderdaad de voorgaande verre achter zich laat. De *Secrétaire intime* doet ons de vrouw kennen, zoo als het verbijsterd verstand van onzen schrijver zich die waarschijnlijk in den hoogsten trap van volmaaktheid voorstelt. Zij is thans niet meer het zwakkere wezen, dat zich tegen zoogenaamde verdrukking verzet, en ook al dwalende nog eenig medelijden inboezemt; zij wordt op eens het ideaal der onafhankelijkheid, dat op eigen krachten steunende, alles wat rond haar is aan haren wil weet te onderwerpen, en zich verheft boven die vooroordeelen, welke men tot nu toe niet ongestraft konde trotseren. Ons bestek gedoogt niet den lezer [illegible] het zeer ingewikkeld verhaal slechts van verre te volgen; [illegible] het geheel een denkbeeld kunnen maken, wanneer wij [illegible] lezen, die genoegzaam op iedere bladzijde tot vervelens [illegible], alhier [illegible] voegen. De vrouw dit is, des schrijvers geliefkoosde stelling, is tot nu toe in eenen ondergeschikten rang gebleven, omdat zij steeds geleerd werd, vooral op het uiterlijk acht te slaan, zich niet minder voor den schijn van het kwaad, dan voor het kwaad zelve te wachten; van dit vooroordeel moet zij zich losmaken om zich in hare regte waarde te doen schatten. Niet minder laat de schrijver er zich aan gelegen liggen, het, zoo hij zegt, ongegrond vermoeden weg te nemen, dat hij in zijne vroegere verhalen tegen het huwelijk zoude geijverd hebben. En inderdaad het schijnt dat hij den *Secrétaire intime* opzettelijk heeft geschreven, om [illegible] verbindtenis zijnen lezers aan te prijzen. Het komt er slechts op aan hoe men deze laatste uitdrukking verstaat. Voorzeker beschouwt hij niet den band die sints duizende jaren gelukkige echtgenooten tot een enkel wezen vormde, want dit huwelijk wordt door hem de engste en belagchelijkste maatregel genoemd, waarbij de mensch immer God tot [illegible] vereeniging, die hij wenscht ingesteld te zien, is de verbindtenis die beide man en vrouw volkomen onafhankelijk laat, waar des noods aan de laatste eenige schijn van gezag zoude toekomen, indien zij zich zulks door het overwigt harer vermogens weet te verzekeren; doch waardoor in alle geval noch den eenen noch de andere ook de geringste stoornis, hetzij in hunnen werkkring, hetzij in hunne genoegens moest worden aangebragt; in een woord, wij schroomen het te zeggen, het huwelijk van den heer *George Sand* is niet meer dan de bevrediging eener drift, die eene wijzere beschikking ons [illegible] als doel, maar als middel tot eene innige ver-[illegible]

[illegible] dat thans voor ons [illegible] het gevaarlijke eener zoodanige lectuur aantoonen, het gevaarlijke vooral, wanneer men deze zedekunde, die rauwlijks voorgedragen, afkeer zoude inboezemen, trapsgewijze ontwikkelt, den grond als 't ware voorbereidt, waar dezelve ingang moet vinden. En toch wordt ook dit geschrift, met zoovele anderen, in ons vaderland rondgedragen; het komt in handen eener onbedorvene jeugd, die door het uiterlijk weggesleept, zich eene aangename tijdkorting meenende te verschaffen, weldra hare zedelijkheid ondermijnd ziet.

ENCYCLIEKE BRIEF

van Paus GREGORIUS XVI,

over het werkje van den Abt DE LAMENNAIS, *Paroles d'un croyant.*

Deze brief, welke thans, naar de eerste mededeeling van denzelven door den *Courrier de la Meuse*, in alle belgische bladen gevonden wordt, begint met de vreugde van Z. H. op te halen, toen dezelve van den heer *de Lamennais*, den 11 December ll., eene verklaring ontving, waarbij deze zich volkomen onderwerpt aan hetgeen vervat was in den encyclieken brief van den 15 Augustus te voren, en de beloften deed van tegen denzelven niets te zullen schrijven noch iets goed te keuren. Daarop vervolgt de brief in dezer voege:

» Maar, en zulks is naauwelijks te gelooven, na zulk eene welwillende en toegenegene behandeling, vergat hij weldra onze vergevingsgezindheid en zijn besluit; en de goede hoop, door ons op de vruchten van ons onderrigt opgevat, verdween, zoodra wij vernomen hadden, dat hij in 't fransch een schandschrift, klein van omvang, maar vol verderf, getiteld: *Woorden van eenen geloovige*, had doen drukken en overal laten verspreiden, en alhoewel dit geschrift zonder naam van den schrijver in 't licht verschenen is, hebben de openbare bladen dien genoegzaam aangeduid.

» Wij zijn met afgrijzen vervuld geworden, eerwaardige broeders, bij den eersten blik door ons in hetzelve geslagen, en de verblindheid van den schrijver bejammerende, hebben wij gezien tot welke buitensporigheden de [illegible], die niet naar God, maar naar de leer der wereld is. Want met verzaking der belofte aan ons in zijne verklaring gedaan, heeft hij onder den bedriegelijken dekmantel van fraaije zinsneden, en met behulp van eenige valsche, doch de aandacht boeijende voorstellingen, aangevallen en zoeken omver te werpen de grondleer van het Katholicismus, welke wij, uit kracht van het aan onze nederigheid toevertrouwd gezag, in den voorzegden encyclieken brief ontvouwd hebben, ten aanzien der gehoorzaamheid die men aan de magten verschuldigd is, der verpligting om de volken van de heillooze pest der onverschilligheid te verlossen, en om paal en perk te stellen aan die verregaande teugelloosheid in gevoelens en redenen, voorts ten aanzien dier vloekwaardige vrijheid van geweten, die zich over alles uitstrekt, en eindelijk ten aanzien dier verfoeijelijke zamenzweering van associatien, uit leden van allerlei secten bestaande en zamenspannende tegen de kerk en tegen de tijdelijke overheid.

» Het strijdt ons tegen het gemoed al hetgeen aan te halen dat de schrijver geschreven heeft, om alle banden van getrouwheid en onderwerping aan de Vorsten verschuldigd van een te scheuren; de pogingen door hem in 't werk gesteld, door dezen tweedragts-fakkel overal in te werpen, tot verstoring van de openbare rust, tot het doen verachten van de overigheid, tot overtreding van de wetten, en ter verdelging van alle grondslagen van geestelijk gezag en tijdelijke magt. Van daar die nieuwe en onware stelling, naar aanleiding van welken hij de tijdelijke magt als in strijd en vijandig tegen de goddelijke magt doet voorkomen; van daar die [illegible] laster, die hem dezelve een zondenwerk en satansmagt doet [illegible] daar de smaadredenen tegen de hooge [illegible] tegen de vorsten, [illegible] onderling gevormd verbond [illegible] het volk. Niet tevreden met deze [illegible] vrijheid van gevoelen, in woorden en van het geweten hebben aangenomen; hij wenscht de soldaten geluk, zegent degenen, die, zegt hij, ten strijde gaan om die vrijheid aan de dwingelandij te ontrukken; als door een aanval van verwoedheid weggesleept, roept hij van alle oorden der wereld de eedgenootschappen en associatien in, rujt haar op en zet haar tot die misdadige aanslagen met zoo veel hevigheid aan, dat wij ook, ten dezen aanzien, zeer klaar zien, dat hij al onzen raad en onze instellingen met voeten trapt.

» Wij zouden er door afgemat worden, moesten wij alles opsommen, wat in dit goddeloos en vermetel voortbrengsel tot vernietiging van goddelijke en menschelijke instellingen opeengestapeld is. Maar wat in het bijzonder de verontwaardiging opwekt, en de godsdienst niet in het minste zou kunnen dulden, is daarin gelegen, dat de schrijver de goddelijke wetten durft inroepen, om dwalingen te verspreiden en om bij onvoorzigtige lezers met dien verwarden hoop van zaken te pronken; dat hij, zich voor hen als een ingewijd schrijver, als een van God gezonden man voordoende, en met zijn werk in den naam der heilige Drieëenheid aanvangende, zich steeds van de taal der gewijde schrift durft bedienen, om de volken van de gehoorzaamheid aan de wetten los te maken, en van de Schrift woorden, die de woorden van God zijn, durft ontleenen om dezelve tot deze misdadige buitensporigheden te doen dienstbaar zijn, den waren zin kunstig en vermetel verdraaijende, om met zoo veel te meer vertrouwen, gelijk *St. Bernardus* zeide, »» de duisternis voor het licht te geven, en het gif in plaats van den honig, of liever het vergif met den honig vermengd, langs dien weg een nieuw evangelie voor de volken smedende, en eenen anderen grondslag, dan die gevestigd is, daarstellende.""

» Maar Hij die ons tot een wachter in Israel heeft gesteld, ten einde degenen voor de dwaling te waarschuwen, die Jesus Christus, de oorsprong en vervuller des geloofs, aan onze zorgen toevertrouwd heeft, verbiedt ons het stilzwijgen te bewaren over dezen geduchten aanslag tegen zijne heilige leer.

» Uit dien hoofde, na den raad van eenige onzer eerwaardige broeders de kardinalen van de heilige roomsche kerk ingewonnen te hebben, uit eigen beweging, met volle bewustheid en krachtens het apostolisch gezag, keuren wij af en veroordeelen wij het boek getiteld: *Woorden van eenen geloovige*, in hetwelk, door een goddeloos misbruik van Gods woord, de volken verleid en uitgelokt worden om alle banden van maatschappelijke orde te verbreken, om het kerk- en staatsgezag te schokken en omver te werpen, om de oproeren, onlusten en opstanden in de rijken op te stoken, aan te blazen en te onderhouden; wij veroordeelen dit boek als stellingen voorstaande, gelijkelijk valsch, lasterlijk, vermetel, tot regeringloosheid aanzettende, met Gods woord strijdende, goddeloos, ergerlijk, verdraaid, reeds door de kerk, bijname ten aanzien der Waldenzen, Wiklefieten, en Hussiten en andere ketters van dat soort veroordeeld. En willen en beslissen wij, dat dit boek ten eeuwigen dage als verworpen en veroordeeld worde beschouwd.

» Aan u is het thans, eerwaardige broeders verbleven, om ons met alle uwe vermogens bij te staan, en al datgeen te doen, wat het behoud van kerk en staat gebiedend vordert, uit vreeze dat dit, uit de duisternis tot het ongeluk der menschen voortgekomen geschrift, niet des te verderfelijker worde, naar mate men zich tegenwoordig al meer en meer met eene soort van woede aan deze nieuwigheden overgeeft, en het kwaad zich als een kanker onder de volken verspreidt."

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

WOENSDAG, *den 16den Julij.*

TARWE. — Veel handel; 126 ℔ puike B. Pools. *f* 220; - 128 bonte dito *f* 200; - 129 W. Nassau-d. *f* 208; - 131 O. roode dito *f* 18[illegible]; - 131, 132 Rhijn *f* 178, 180; - 127, 130 Holst. *f* 160, 170; - 127 Mecklenb. *f* 160; - 124 O. dito *f* 162; - 128 Rost. *f* 172; - 126, 129 O. Rost. en Pommers. *f* 170, 172, 178; - 123 roode Voerlands. *f* 145; - 129 N. Zeeuws. *f* 168; - 125 Vriess. *f* 147; - 128 Pommers. *f* 172; - 127 oude Pommer. *f* 175.

ROGGE. — Goed prijshoudende: 116 ℔ O. Pruiss. *f* 145; - 125 N. Rhijn *f* 136.

GARST en BOEKWEIT. — Zonder handel.

HAVER. — Stil: 73, 74 ℔ Voer *f* 57, 78; - 85 dikke *f* 70.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 17den Julij.*

NEDERLANDEN.	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Werkel. schuld	$2\frac{1}{2}$	$51\frac{11}{16}$	$51\frac{15}{16}$	$51\frac{11}{16}$
Dito dito	5	$97\frac{1}{4}$	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{1}{4}$
Uitgestelde dito	..			
Kansbill. dito	....	$22\frac{3}{4}$	$22\frac{7}{8}$	
Amort. Syndic.	$4\frac{1}{2}$	$90\frac{3}{8}$	$90\frac{7}{8}$	
Dito dito	$3\frac{1}{2}$	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{1}{2}$
Schatkistbiljett.	6	$100\frac{1}{2}$	$100\frac{3}{4}$	$100\frac{1}{2}$
Oorlogslasten	5			
Leening 1831	6			
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$			
FRANKRIJK.				
Inschr. Grooth.	3			
ENGELAND.				
Dito per 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	67	68	$67\frac{1}{2}$
Dito *f* 1000	3	46	$46\frac{3}{4}$	[illegible]
Uitges. 3 pc. Sch.	5	$17\frac{3}{4}$	$18\frac{5}{8}$	$17\frac{15}{16}$
Cort. Bons. Lond.	5	$34\frac{3}{4}$	36	35
NAPELS.				
Certificat. *L & B*	5			
Dito *Falc. & C.*	5	$90\frac{1}{2}$		
Leen. Lond. *R.*	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* [illegible]	5	$102\frac{3}{8}$		
Dito dito [illegible]	5	$102\frac{5}{8}$		

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Cert. dito 18[illegible]	5	$97\frac{1}{8}$	$97\frac{1}{4}$	
Obl. te London.	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	69		
Certificat. dito	6	$68\frac{3}{4}$		
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300.		117		
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50.		102	$102\frac{1}{4}$	
OOSTENRIJK.				
Dito dito *f* 100.				
Dito dito » 250.	4			
Metalliek	5	$97\frac{7}{8}$		
Dito Lond. gen.	5			
Dito	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{3}{4}$	$52\frac{7}{8}$	
Oblig. *Goll & C.*	5	$100\frac{1}{4}$	$100\frac{1}{2}$	
Dito	$2\frac{1}{2}$			
Cert. Stadsb. dit.	$2\frac{1}{2}$			
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild.*	5	$78\frac{5}{8}$		
GRIEKSCHE.				
Dito te London.	5			

Haarlem, of eenige gelden of papieren dien Boedel aangaande, onder zich mogten hebben, gelieven daarvan vóór ultimo Aug. 1834, opgave, betaling en overgifte te doen, ten kantore van *P. Engeomet*, in de Koningstraat te Haarlem voornoemd.

*** *Het Kollegie van Regenten over de Godshuizen en den Algemeenen Armen te 's Hertogenbosch*, uit overweging dat de tijd, bij eenige aanbesteding bepaald, te kort was tot de geheele opbouw van het hierna vermelde, is van voornemen, op Woensdag den 23sten Julij 1834, des voormiddags ten 11 ure, in deszelfs Vergaderzaal, in het groot Zieken-Gasthuis, in het openbaar andermaal aan te besteden:

Het geheel en nieuw Opbouwen van het Oostelijke en Noordelijke gedeelte van het Oude Mannen en Vrouwenhuis in opgemelde Stad, met de leverantie van alle de daartoe benoodigde Materialen en Arbeidsloonen, volgens daarvan gemaakt bestek en teekeningen.

Het Bestek en de Teekeningen liggen ter inzage en lezing bij den Hospitaalmeester van het Oude Mannen- en Vrouwenhuis, en de heer *P. J. de Zulter*, Stads-Bouwmeester, zal des verlangd wordende nadere inlichtingen geven en de Monsters aanwijzen doen.

Op voordeelige voorwaarden wordt ten verkoop aangeboden, met of zonder de BOERDERIJ en daartoe behoorende BOUW- en WEILANDEN en HEIGRONDEN, het, ten aanzien van aanleg en opbrengst, zoo gunstig bekende LANDGOED *VEELAAR*, liggende in de nabijheid van Breda, zijnde een *ruim*, *modern* en *royal Heerenhuis*, met *Stallen*, *Boomgaarden*, *Moestuinen*, *Vijvers*, *Wandelingen*, enz. en tevens bijzonder geschikt voor een Seminarium, Instituut, enz. waartoe de prijs zeer aannemelijk zal bevonden worden. Zijnde de Gebouwen, Landerijen, Bouwgewassen in den besten staat.

*** Bij VAN GHECK en BROESE, Drukkers en Boekhandelaars te *Breda*, is van de Pers gekomen:

1. VRAAGSTUKKEN en OEFENINGEN ter toepassing van het geleerde in de Beginselen der MEETKUNST van S. F. Lacroix, tweede en vermeerderde Druk, door H. Strootman. Prijs 60 Cents.
2. BEVATTELIJK REKENBOEKJE voor eerstbeginnenden, 2e Stukje, door H. J. van Wees. Prijs . . . . . 25 Cents.

En met goed Succes wordt gelieferd:

BEVATTELIJK ONDERRIGT in de KANSREKENING, waarin men vindt de kans in het Loterij-spelen, door H. Strootman. Prijs . . . . ƒ 1,25.

Ter Perse: VRAAGSTUKKEN en OEFENINGEN, ter toepassing van het geleerde in de Beginselen der GONIOMETRIE en TRIGONOMETRIE van S. F. Lacroix, door H. Strootman.

*** HET ANTWOORD VAN *BAUTAIN* OP *DE LAMENNAIS*, *Woorden van een Geloovige*, is verkrijgbaar voor 50 cents bij den Uitgever F. P. STERK, te Breda. De bestelde Exemplaren zijn reeds verzonden.

*** Bij den Boekhandelaar L. VAN DER VINNE, te Amsterdam, is geopend eene *Inteekening* op het Dicht- en Prozaisch werk:

DE CITADEL VAN ANTWERPEN, door *G. A. C. W. Marquis de Thouars*, Luitenant der 10de afdeeling Infanterie. In twee deelen met vignetten, gedrukt met eene fraaije letter op velin papier, in karton. Gedeeltelijk ten voordeele der zwaar gekwetsten en nagelaten betrekkingen der gesneuvelden. Het werk zal niet in commissie verzonden, doch de prijs, welke geen ƒ 6 te boven zal gaan, dadelijk bij de uitgave met 20 pct. verhoogd worden.

Bij denzelven is nog te bekomen het zoo gunstig beoordeelde en gezochte werkje:

EBERSBERG, *de Jongeling in de Wereld*, of Handleiding voor jonge lieden tot eene gemakkelijke en gelukkige omgang met menschen uit alle standen. De prijs is ƒ 1,50.

BERIGT VAN INTEEKENING

op eenen tweeden, op nieuw verbeterden en vermeerderden druk van de

Algemeene Natuurlijke Historie,

OF VERVOLG

OP DEN

KATECHISMUS DER NATUUR,

VAN WIJLEN DEN HEERE J. F. MARTINET, VIER DEELEN.

Dit onmiddelijk vervolg, zal in 2 deelen, of, 5e en 6e deel, in groot 8o, met 8 zeer fraaije uitslaande koperen platen, bestaan.

Bij inteekening zullen deze 2 deelen, op goed drukmediaan, kosten ƒ 3,60, en op velin papier ƒ 5,00.

Uit te geven door de Boekhandelaar JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel, en breeder omschreven volgens Berigt, hetwelk bij al de solide Boekhandelaren in het rijk gratis verkrijgbaar is gesteld, alwaar men inteekening hiervan, staat open tot ultimo Julij 1834, na welken tijd, in geen geval, Exemplaren, dan tegen den verhoogden prijs zullen worden afgeleverd.

En ten einde men, voorkomen mondeelen, over de bewerking en uitvoering van dit vervolg werk, is het 5e deel, hetwelk in 2 stukken gesplitst is, alom bij de HH. Boekhandelaren ter inzage gezonden.

Het 6e of laatste deel volgt nog in de maand Augustus.

*** Bij de Boekhandelaren JOH. NOMAN & ZOON te *Zalt-Bommel*, zal binnen zeer weinige dagen eene Nederduitsche uitgave het licht zien van het werkje:

CONTRE-PAROLES D'UN CROYANT. 1834, par Elzear Ortolan. *Paris.*

Alle bestellingen op dit allerbelangrijkst werkje, zullen met den meesten spoed worden afgeleverd.

DE MILITAIRE SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT

VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER:

TWEEDE DEEL.

JUNIJ 1834, No. 18, GROOT 3 VELLEN DRUKS IN-4o.

DIT NUMMER, ZIJNDE HET LAATSTE DES 2e DEELS, BEVAT DE VOLGENDE BIJDRAGEN:

I. AAN HET NEDERLANDSCHE MILITAIRE PUBLIEK. - II. OVERZIGT DER VELDTOGTEN in de jaren 1792, 1793, 1794 en 1795, voor zooverre die op Nederlandschen bodem, of op derzelfs grenzen hebben plaats gehad, Artikel 4, slot van den Veldtogt van 1793. - III. DENKBEELDEN over eenige Krijgskundige Grondregelen, opgehelderd door voorbeelden uit de Krijgsgeschiedenis, Art 2. - IV. IETS over het gebruik der Kompagnie Kolommen. - V. OBUS A PERCUSSION, Artillerie Navale. - VI. NECROLOGIE, *Boudewijn van Hooy Schilthouwer van Oostée.* - VII. BRIEFWISSELING, over het getal der Paarden, die, in geval van oorlog, bij de ruiterij uit de geledaten gemist worden. - VIII. VERSCHEIDENHEDEN, waaronder nog eene § uit het werk van Z. D. H. den Hertog van Saxen-Weimar, *Précis de la Campagne de Java, in* 1811; en eindelijk, IX. Laatste Benoemingen en Verplaatsingen bij het Leger.

Dit *Militair Tijdschrift* verschijnt maandelijks in nommers van 3 vellen druks in kwarto formaat, op velin papier, en is voor den geringen prijs van ƒ 6,25 'sjaars, bij alle Postdirecteuren en voornaame Boekhandelaren verkrijgbaar.

Van den Eersten Jaargang, uit 40 vellen druks in kwarto bestaande, zijn nog eenige komplete Exemplaren verkrijgbaar.

CHEZ BROESE ET COMP., A BRÉDA,

EST EN VENTE:

I. VAZEILLE, TRAITÉ DES PRESCRIPTIONS, édition augmentée et mise en rapport avec la jurisprudence et la législation belge. 1 beau volume in-8. à deux colonnes, pap. vélin superfin satiné. Prix . . . . ƒ 3,70.

L'éditeur a fait faire pour cette édition, le travail laborieux de rapporter les nombreux arrêts, cités dans l'ouvrage, aux recueils de *Dalloz*, (édition belge), *Sirey*, les seuls répandus en Belgique, les renvois aux auteurs ont également été rapportés aux éditions belges, cette édition seule possède cet avantage; dans les autres éditions les renvois sont faits aux éditions françaises de Denever du *Journal du Palais*; les éditions françaises sont également citées pour les opinions des auteurs, les recherches sont rendues par là à peu près impossibles. Le travail fait notre édition et qui s'applique à plus de 600 citations suffirait seul pour lui donner un mérite incontestable, si elle n'était déjà recommandée par l'augmentation importante de la citation de tous les principaux arrêts, rendus par les cours de Bruxelles, Liége, Gand, La Haye, qui présentent ainsi l'exposé complet de la jurisprudence belge sur la matière. Sous le rapport de l'exécution, ce livre est un de ceux les mieux fabriqués.

II. PERSIL, QUESTIONS SUR LES PRIVILÈGES ET HYPOTHÈQUES, saisies immobilières et ordres; nouvelle édition, augmentée de l'indication des opinions des auteurs et de la Jurisprudence des cours de France et de Belgique; suivi de: *Du Danger de prêter sur Hypothèque*, par *Decourdemanche.* 1 vol. grand in-8. à 2 colonnes. Prix . . . . ƒ 3,70.

III. ——— RÉGIME HYPOTHÉCAIRE, ou commentaire sur le titre du code civil, relatif aux privilèges et hypothèques, 5e édition, revue, corrigée et augmentée de formules et bordereaux nécessaires, inscriptions, annotée pour la Belgique [illegible] des auteurs [illegible] France et de Belgique [illegible] à 2 col. Prix ƒ 3,70.

IV. PARDESSUS, TRAITÉ DES SERVITUDES, 8e édition, mise en rapport avec la jurisprudence belge, et augmentée du Commentaire sur les Servitudes, selon le Code civil, par *Pailliet.* 1 vol. gr. in-8. Prix . . . . ƒ 3,60.

V. BOULAY-PATY, TRAITÉ DES FAILLITES ET BANQUEROUTES, suivi de la revendication et d'un essai sur la déconfiture et les sursis; nouvelle édition mise en rapport avec la législation et la jurisprudence de Belgique. 1 vol. grand in-8. à 2 vol. Prix . . . . 3,60.

VI. PIGEAU, DE PROCÉDURE CIVILE DES TRIBUNAUX DE FRANCE, démontrée par principes, et mise en action par des formules. 3 vol. in-8. . . . . ƒ 14,00.

Te Breda, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.